

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
matkozó felajánlások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 ft.
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy hónapra ———— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vásár- és ünnepszempok kivételével.

Nagybeeskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 223. szám.

Kedd, szeptember 29.

A választási mozgalom.

Nagybeeskerek, szeptember 29.

Erdekes a különböző politikai és nem politikai pártok választási mozgalmát megfigyelni, amikor is az ember különös sietőséget és komikusan ható szorongást tapasztalhat, nemcsak, hanem tapasztalhatja is, mily kétségbeesetten török magukat az urak a mandátumok és a választók bizalma után.

A mostani parlament ülésén, fontos törvényjavaslatok felett határoz, a bizottságok az ország legfontosabb ügyei felett tanácskoznak, a kormány fontos javaslatait fektetik a ház asztalán és a választási akció mégis már egy fél év óta folyamatban van.

A kormány ismételtén kijelentette, hogy a ház időelőtti feloszlásának kérdésével nem foglalkozott, hogy a ház kitölti törvényes határidőjét, ha az ellenzék a nyugodt és hasznos munkát erőszakos eszközökkel nem akadályozza és mégis országos körutakat tesznek a képviselő urak és oly mozgalmat indítanak, amelynek — mert korai — nagyon áldatlan következményei lehetnek.

Ha a munkálkodó lakosságot 10 hónapon keresztül visszatartják rendes foglalkozásától csak abból az egyszerű okból, mert az egyik, vagy a másik képviselő ur, a mandátumáért való tulságos aggodalmában, már most szükségesnek tartja a kedélyeket felizgatni és a harcot megkezdni, — ennek az lesz a következménye, hogy a választók csak megundorodva teljesítik legszentebb kötelességüket és legszentebb jogukat, hogy a lelkiismeretlen és hosszú izgatás folytán borzasztó politikai közönybe esnek.

A szabadelvű párt ez irányban mit sem vethet magának szemére. Embereit együtt tartja a liberális eszme körül és csak akkor fogja őket a választási urnához szólítani, ha elérkezett az ideje. A szabadelvű párt a választóknak sem megnehezíteni, sem lehetetlenné tenni nem akarja hazafiai kötelességük teljesítését és csak akkor kezd el cselekedni, amikor azt a politikai helyzet okvetlen szükségessé teszi.

Az ellenzéki táborban ellenben kétségbeesett küzdelmet látunk, küzdelmet egy láthatatlan ellenséggel. A függetlenségi párt két pártizánja nem fogja a tulajdon utait keresztezni. Ha Ugron még úgy kaczerkodik is a néppárttal, a választások alatt ezért nem fog rá haragudni Kossuth. És ha még úgy rajong is a liberális politikáért Kossuth, Ugron liberális is lesz, reakciónárius is lesz és minden politikai irány alapján iparkodik szavazatokat szerezni, még a szociáldemokraczia segélyével is.

A nemzeti párt a leghatalmasabb ellenmondásokat és a legóriásibb értelmetlenséget produkálja választási agitációjában. Horánszky az ország pénzügyi helyzetéről beszélt beszámolójában, az egyházi politikai törvények revízióját határozottan elítélte és a szabadelvű párt-hoz oly hívást intézett, mely fuzióra invitál. A nemzeti követelésekről Horánszky egy szót sem szólt. Azután jött gróf Apponyi Albert az ő legújabb agitáló beszédével. A fuzió gondolata ellen van ő, a nemzeti vitézkötésbe kapaszkodik, melyet évek óta oly igen megkedvelt és egy merész elhatározással a néppárt kabátszárnyára veti magát, megígéri a szabadelvű egyháztörvények revízióját és paktumot köt a nemzetiségekkel. A volt

jezsuitanövendéktől más egyebet tulajdonkép senki sem várt, de ez a politikai öngyilkossági kísérlet mégis meglepett innen is, tulnan is. A grófnak ezért az aberációjáért csak a választási akciót lehet felelőssé tenni. A bortól neki melegegett és pálinkától lelkesült választókkal és nem választókkal szemben mit sem kockáztatott Apponyi, Magyarország értelmisége azonban érdeme szerint elítélte és mint római proskribálta.

E vezér hű csatlósa és fegyverhordozója, Ábrányi Kornél, a nemzeti párti vezérek szövetségében a harmadik, minden irányban rácsúfolt két megelőzőjére. Ő azt akarja, hogy pártjátétel nélkül fuzionáljon. Ugy tartja, hogy a liberális gondolatot annak minden ellensége ellen védeni kell, hogy a nemzeti párt nemzeti követelményei teljesedésbe mentek, vagy hogy azok teljesedése biztosítva van. Minden erőt egyesíteni kell, hogy pénzügyi és gazdasági téren érhesünk el oly dolgokat, melyek képesek a szabadelvű vívmányokat támogatni és erősíteni. A legalkotmányosabb király, első Ferencz József uralkodása alatt közjogi nehézményekről szó sem lehet és ezért az 1867. kiegyezés minden hívének egy táborban egyesülten kell küzdenie. E kijelentések után azt mondja Ábrányi, hogy ennek dacára az ellenzéken marad, nem azért, mert meggyőződése ellenzéki, hanem mert Apponyi Albert az ellenzéken marad.

Ekkora fejtelenséget lehetetlennek tartana az ember. És mégis mindez az utolsó betűig igaz. És Magyarország választói itélni fognak és igazuk lesz, ha eltapossák, megsemmisítik, meghaladott állásponttá degradálják az egész nemzeti pártot.

A „TORONTÁL“ tárczája.

Fekete asszony.

Irta: Tóth Dezső.

Ahogy Sebestyén Lászlóné átlépte a bormázi határt, a „vörös füzes“nél megállt s visszanezézett.

Haragos felbök lógatták lábaikat Bormász fölött; minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy egyszer majd csak lelépnek onnét. A fecskék is nagyon alant szálltak; eső közeledtét érezte minden.

Sebestyén Lászlóné ott a „vörös füzes“ mellett sokáig tartotta a pihenőt.

Fájt a szívének, hogy elszakad attól a kedves falutól, melybe mint új asszonyt vitte az embere; fájt a szívének, hogy meg kell válnia az ismerős utcától (egy van az egész Bormászban!) az ismerős arcoktól, kik még nagypénteken se haragosak.

S mégis ott hagyta Bormászt, ott hagyta az emberét, azt a szelidképű, azt a esőndes embert, ki nem tudott volna véteni a légynek sem.

Ez volt a büne; hát mért nem vétett? Sebestyén Lászlóné, ez az izgékony teremtes (a bőre olyan volt, mint valami cigány leányé) szerette volna, ha beléje köt Sebestyén László, ha minden héten kétszer is, de legalább beléje köt.

Hanem Sebestyén László nem tette azt; egészen más anyagból volt gyurva, olyan anyagból, mely az ütésre se szisszen. Ha balták lóg-

tak a levegőben a fej fölött, akkor is csak olyan nyugodt volt, mint mikor a porciót duplán szedte be rajta a kisbiró.

Ez bántotta Sebestyén Lászlónét; ez a nyugodtság ingerelte az ő forró, tüzes vérének, melyből — sok asszonynak — egy csepp is elég lett volna, hogy rózsaszint váltson s mindvégig olyan maradjon az arca.

Tegnap valami csekélység miatt össze akart zördülni az emberével s ma már itt van a vörös füzes alatt, vasgáborjánoktól lakott jegenyefa tövében.

Nyilvánvaló, hogy az összezördülés nem sikerült.

Toppantott a kis lábaival s vérszin, husos ajkát haragosan harapdálta.

Nem ősi, langy fuvalom kell az ő szívének, de perzselő, égető nyári hév!

Ernyőt csinált a kezeiből a szeme elé s hamiskás pillantással mérte végig az utat, mely a vörös füzesről a faluig vezet. El volt tökélyve, el volt szánva, hogy visszamegy Markotára az „édes szülémhez“ s nem látja többet Bormászt, melynek még a levegőjét se kavarja föl a vihar.

A jegenyén a fészekben vasgáborjánfiak sipoktak; az eső szelét érezték s összedugták tömpe, nagy fejüket.

Tulnan a füzes sűrűjéből gyöngyvirágok bódító illatát hajtotta feléje a szél s a füzek levelei egymáshoz simulva szölongatták Sebestyén Lászlónét.

Egészen elmerült a gondolataiban, szinte megrezsent, mikor a bormázi uton, éppen a csöszhász mellett, nagy vastag porfelhőt látott emelkedni, mely szállt, szállt s mind közelebb ért hozzá.

Kocsi verte azt a port; Sebestyén Lászlóné megismerte a két nemes jószágot, mely a kocsi elé volt fogva. Az egyik a „Dáma“ volt, a másik a „Szellő“ — az emberének a lovai, melyeknek sörényét annyiszor fonta be pántlikával a Sebestyén Lászlóné két szép fehér keze.

Az asszony felsóhajtott:

— Jön, utána jön! De hát mit akar vele?

Két szemé, az a két felhőkkel borított éjszaka szintén égett; haján, azon a selymes fekete haján, annak a selymes fekete hajának minden egy szálán tűzziporkák szikráztak végig.

Az embere jön! miért jön? Futni akart de mintha gyökeret vert volna a lába, mozdulni sem tudott.

A „Szellő“ meg a „Dáma“ magasra tartott czimpával, alig egy ködöbánsyira járt már a füzesről; erősen meghajította őket Sebestyén László, a zablavasukat is belepte a tajték.

S im ni, mikor az asszony közelébe érnek, egyben kezesek lesznek ezek a szilaj állatok, akár csak a bárány.

Egyben kezesek lesznek, de nem úgy a gazda.

Szinte megváltozott rövid pár óra alatt ez az ember. Könnyedén ugrik le a kocsiól s sebbel, lobbalt siet a vékony, karsu jegenye felé, a vékony, karsu jegenye tövében álló villogó szemű asszony felé.

Világot gyújt, tüzet forral csendes lelkében az öröm, hogy visszláthatja újból.

— Eszti, édes Eszti, ne menj el, ne hagyj itt; meghalok, ha nem láthatlak! utánad sir a lelkem, a szívem minden dobbanása a te nevedet susogja! Megöllek inkább, de nem bocsátlak!

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, szeptember 29.

Kicsi, de harcra kész társaság gyűlt egybe tegnap a városi ház üléstermében, vigan és élénken intézvén el a rendes havi közgyűlés tárgysorozatát. Szónok a szokottnál sokkal több volt, ami talán onnan is eredt, hogy Gyorgyevits dr. indítványát a többség elfogadta, mi által az ellenzék kedvet kapott a — szónoklásra. Azután a virilisták névjegyzéke sem hagyta egészen hidegen a képviselő urakat, kik az azelőtti években csendesen elfogadták azt a listát, melyet az előadó felváltott. De ez idén válsztunk, már pedig olyankor nem szívesen mond le az ember alkormányos jogáról, inkább disputál egy kicsit, de a jussát nem hagyja.

Ime részletes tudósításunk:

Elnök: Krsztics János polgármester.

Előadó: dr. Perisits Zoltán v. főjegyző.

Jelen voltak: Zachariás József tanácsnok, dr. Grandjean József ügyész, Mattanovics és Reháky jegyzők, Benkovic Mihály, dr. Klein Mór, dr. Gyorgyevics Milos, Wolfinger Viktor, dr. Brájjer Lajos, Keresztes Aladár, Hiller László, Mayer Rezső, Opolczer Lajos, Annau János, Delfel József, Benkóczy Illés, Annau István, Kovách Agoston, Kovách Péter, Steinitzer Géza, báró Hauser Károly, Bányai Jakab, Lucsics Miklós, Schwan János, Krumenacker József, Stekhardt Ferencz, Hubert Manó, Wukov Zsivko, dr. Végh Lajos, Popovics Sándor, Radics Pál, Vukov J. D., Nikiforovics Vász, Bogojevics Pál, Nasztics Pál, Bogdanov János, Magyarov Czvetá, Czveanov Lyubomir, Balási József, Lukics Milos, Risztics Pál, Zavisits János, Popovics Bogdán, Jeszenszky Nándor, Grünbaum Arnold, Szávics Sándor, Bauer Henrik, dr. Stern László, Végh Károly, Nasztics Szvetozár, Marinkov Pál, Fuchs Sándor.

1. Főispán Ur Ó Méltóságának fölhívása a „Torontál vármegyei központi hitelintézet mint szövetkezet“ alapítására való hozzájárulás iránt. — A közgyűlés 10 részjegyet szavaz meg 100—100 koronával. A határozat ellen dr. Gyorgyevics fellebbez.

2. Torontálmegye törvényhatósági bizottságának f. évi 1230. sz. a. hozott közgyűlési határozata a József kórházhoz vezető út számára megszavazott hozzájárulási összeg tárgyában. — A törvényhatóság határozata tudomásul vétetik s a belügyminiszterhez fellebbeztetik.

3. Ugyan annak f. é. 1152. sz. a. hozott határozata a 3 állami ovoda föllállítására tárgyában. — A vármegye évenként 200 frttal segélyezi az ovodákat.

4. Ugyan annak f. é. 1158. sz. a. kelt határozata a Zápolya, Magyar- és Kórház-utcák kiköveztetése tárgyában. — Tudomásul szolgál a megye azon határozata, mely szerint a házi kezelésben való kövezést nem hagyja jóvá.

5. Ugyan annak f. é. 1249. sz. a. hozott határozata a Szabó Mihály volt városi adóvégrehajtó számára megszavazott végkielégítés tárgyában. — Kiutalványozandó.

S átkarolja a menyecskét, ziháló mellére szoritja azt a forró testet; így még soha — most először.

S az asszony már nem néz az utja elé, de az utja után. Azokat a Bormászra lelépni szándékozó felhőket nézi; azokat a haragos, fekete felhőket, melyeket im a szélvihar már egészen megriktított.

S ha az a vihar, azokhoz a haragos fekete felhőkhöz gyengéd kezekkel nyúl; bizony azok csak még jobban összetörölnének.

De így?!

Csak nézzék! már mennek, futnak s odadobják maguk a viharok, ennek a heves legénynek a karjai közé.

Sebestyén Lászlóné reszket a boldogságtól; izzó vére még izzóbbra vál; két karjával átkulcsolja az embere nyakát s az ajkát véresre szíjja a csókjával. Aztán odasimul, egészen oda tapad ahhoz a széles, domboru mellhez s csak úgy nyögi:

— Ha ilyen lettél volna, tapodtat se mentem volna az oldalad mellől, — istenem!

S a „Szellő“ meg a „Dáma“ viszi a kocsit, viszi a kocsin azt az édes terhet hazafelé Bormász felé.

6. A helybeli kir. tanfelügyelő közli vallás-és közoktatásügyi miniszteriumnak leiratát a helybeli népiskola államosítása tárgyában. — A közoktatásügyi m. kir. miniszterium leirata, melyet lapunk olvasói egész terjedelmében ismernek, tudomásul vétetik, s így az államosítás eszméje, legalább egyelőre elejtettnek tekintendő.

7. A folyó évi 193. sz. a. hozott közgy. határozat folytán tárgyalás alá vétetik Dr. Gyorgyevits Milos képviselő testületi tagnak indítványa a József kórházhoz vezető út tárgyában. — Az indítvány, melynek értelmében az alispáni hivatal ellen a belügyminiszteriumnál panasz emelvetik, 32 szavazattal 19 ellen elfogadtatt.

8. A városi polgármester hivatalos jelentése, a melylyel az ujdun megválasztott városi alkaptánnyal felvett eskületti jegyzőkönyvet betejeszti. — Tudomásul szolgál.

9. A virilisták névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottság jelentése kapcsolatában betejeszti az általa kiigazitott névjegyzéket. — Dr. Brájjer Lajos indítványára újból való átdolgozás végett visszaadatik a bizottságnak.

10. Az állandó építési bizottság véleményes jelentése Kovács J. H. gőzfürdő tulajdonos kérvénye tárgyában. — Vállalkozónak azon kérelme, mely szerint szerződése 25 évvel meghosszabbítottassék, elutasítottik, azon része, melylyel telket kér egy építendő hidegvíz-gyógyintézet számára, teljesítettik.

11. A községi iskolaszék f. évi 222. számú jelentése Szegfű Sándor iparos tanoncz iskolai tanító helyettesítése tárgyában. — Tudomásul szolgál, 200 frt kiutalványoztatik.

12. Ugyan annak f. é. 218. sz. a. kelt előterjesztése Fröhlich Pál tanító fizetésének fölemelése tárgyában. — Tudomásul szolgál.

13. Ugyan annak f. é. 219. sz. előterjesztése egy új iparos tanoncz-iskolai tanítói állás szervezése tárgyában. — 200 frt a költségvetésbe felveendő.

14. A kövezési bizottságnak előterjesztése a városban létesítendő járdakövezések tárgyában. — A kövezési bizottság javasolja, hogy az összes utcákban a járda kiköveztesessék, még pedig a háztulajdonosok költségére, kik 10 éves részletekben törleszthetik, az átjárók pedig a város költségén köveztessenek. A Kórház-, Zápolya- és Magyar utca kocsiútja a jövő évben készítettendő el, a költségek 3 évi részletben fizetendők.

Wolfinger előbb tudni szeretné milyen anyaggal köveznek a háziurak.

Vég Károly hangsúlyozni kívánja, hogy ott ahol a háztulajdonosok nem akarnak kövezni, a kövezetet a város a háztulajdonosok terhére készíttesse el.

Steinitzer a jegyzőkönyvben óhajt annak kifejezést adni, hogy az utóbb említett három utcának a kiköveztetése egy régebbi határozaton alapszik.

Dr. Grandjean előbb a háziurak véleményét szeretné hallani.

A többség elfogadja a javaslatot.

15. Az építési bizottságnak f. é. 25. sz. előterjesztése a gymn. folyósóban föllábitandó szűfő ajtó alkalmazása tárgyában. — Határozatba megy.

16. A városi ügyész jelentése a Mladonovics Vász és Mária verseczi lakosok által a város közönsége ellen megindított per befejezéséről. — A város megnyerte a pert, tudomásul szolgál.

17. A községi iskolaszék átteszi a népiskolánál alkalmazott iskolaszolga kérvényét egy segédszolgának a téli hónapokra való engedélyezése iránt. — Tudomásul vétetik.

18. A városgazda hivatalos előterjesztése a villamos világításnak a népiskolában való berendezése iránt. — A villamos világítás már ez idén bevezetettik.

19. Hivatalos jelentés a piarista templom karzatának helyreállítása tárgyában megtartott árlejts eredményéről. — Az árlejts eredménye tudomásul vétetik.

20. Hivatalos jelentés a polgári iskola helyiségekben szükségessé vált tatarozási munkálatok tárgyában megtartott árlejts eredményéről. — Az árlejts eredménye tudomásul vétetik.

21. Városi rendőrkapitánynak előterjesztése a millenári bandériumban résztvett két lovas ruházatának átengedése tárgyában. — Elfogadtatik.

22. Dr. Weiterschan József városi orvos kérvénye 7 heti szabad-áridő engedélyezése iránt. — Targytalan.

23. Özv. Popovics Sándorné kérvénye néhai férje, volt városi rendőrmester utáni halotti negyed kegyes engedélyezése iránt. — A kérelmek hely adatik.

24. Dr. Pejts indítványa: Semmisítettessék meg a város azon korábbi határozata, miszerint a városban fátelpek nem állíthatók fel, mert így monopoliomot élveznek a fennálló kereskedések. — Dr. Gyorgyevits ellenzi az indítványt, mert élénk emlékekben él az Engl-féle katasztrófa. Miután Steinitzer Géza ugyanily értelemben nyilatkozott, a közgyűlés az indítványt elveti.

25. Ristic László a Kurländer-féle fátelpek eltávolítását kéri. — Az állandó választmány az ügyet a tanácshoz, mint első fokú iparhatóság-hoz javasolja utalni.

Hosszas vita után Dr. Gyorgyevits indítványa képest Ristic kérelmének hely adatik.

26. Az iskolaszék az iskola gondnok részére évenként 100 frtnyi tiszteletdíjat kér megszavazni. — Elutasítottik.

27. Az állandó választmány javaslata az écskai, tomaseváci és aradáci vámsorompók távolabb való elhelyezése tárgyában. — A tanácshoz utasítottik.

HIREK.

Tájékoztató.

Október 1. Városi közgyűlés.

Október 4. A nagybecskerei sakkör közgyűlése.

Október 11. Közigazgatási bizottság ülése.

Október 11. Őszi lövészverseny.

Október 11. Tízti szék.

Október 12. Őszi közgyűlés.

Október 19. Közig. bizottsági ülés.

Október 22. Steinbach jubileum.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— A nagyszentmiklósi mandátum. Arra a hirre, hogy a képviselőházat legközelebb feloszlatják, a kerületek erősen mozgolódnak s a lapok legkedvesebb tudósításai most a választási hírek. Minden kerületben tudnak 4-5 jelöltet s minden jelöltnek győzelme bizonyos. Nagyszentmiklósi levelezők ezekkel ellenkező hirt közöl a jelölésekre nézve; a kerület, amely ezelőtt erős politikai küzdelmeknek volt színhelye, nagyban csoportosul választóival mostani kedvelt képviselője Nákó Kálmán gróf körül s a kísérletezés, amely egy ismert budapesti vegyésznek felléptét tervezi, alighanem koraszülött lesz s mint ugyancsak kísérlet fog kimulni. Nákó Kálmán gróf — mivel még választói részéről fel nem szólított — nem nyilatkozott, de hogy elfogadja a jelöltséget, több mint bizonyos. A gróf a szabadelvű párt egy oszlopos, jeles tagja.

— A nagybecskerekeli főgymnasium önképző köre tegnapelőtt tartotta meg Balási József igazgatóelnöklete alatt alakuló gyűlést, melyen a tisztikar a következőképpen alakult meg: Vezető tanár Balás Gyula, ifj. elnök Telman Sándor VIII. o. t., főjegyző Schieszer Vilmos VIII. o. t., pénzkezelő Rippka Imre VIII. o. t., a gyűjtemény könyv szerkesztője Albecz Viktor VII. o. t., másodjegyző Stassik Tibor VII. o. t.

— Bucsú Csanádon. Torontálmegye északi határrészén, a németek lakta Csanádon 24-én volt templom-védésük, szent-Gallért ünnepe. Ezt követőleg vasárnap folyt le a népies mulatság a „kirváj“. A csanádi kirváj, mely híres szokott lenni mulatságairól, az idén kedvezőtlen, esős, borús napra esett, az időt leszámítva azonban jól sikerült s sok környékbeli vett azon részt.

— Szüret Nagy-Szentmiklóson. Nagy-Szentmiklós lapályos vidékének igen nagy része szőlőskertekből áll, melyek nagyjából az új amerikai venyigékkal van teleültetve. Az idei szüret, mint levelezők írja, szeptember 28-án vette hivatalosan kezdetét, azonban a folytonos esőzés az előző héten sok gazdát kényszerített a mielőbbi leszűretelésre. A szőlő, mely még csak mintegy tíz napja a kedvező meleg következtében szépen érett, a mult héten erősen romlásnak indult, de mindannak daczára sok bor lesz és olcsó, minőségre nézve azonban gyenge.

— Halálozások. Nagyszentmiklósról részvétet keltő halálesetről vettünk hirt: Bayer Károly, Bayer Gyula gözmalomtulajdonos fia, tartalékos dzsidás hadnagy, 27 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult atyjával a gözmalom és viaszgyertya gyárban tevékeny részt vett. A gyászoló családhoz tartozik, mint sógora a megboldogultnak Hadfy Károly nagyszentmiklósi járási főszolgabíró is. Temetése vasárnap ment végbe nagy részvét mellett. A temetésen ott volt a környék intelligenciájának színe java s daczára a borongós, mindig esőre álló időnek, az utcákat, melyeken a temetés elhaladt, mindenütt ellepte a nép. Nyugodjék békében. — Csanádon vasárnap hunyt el Leszl János német- és szerb-csanádi takarékpénztári könyvelő neje Leszl Katalin, élete 36-ik évében. Az elhunytat a férjén kívül 5 gyermeke gyászolja.

— **Esküvő.** Dr. Fáy Ignác ügyvéd, a temesvári ügyvédi kar egyik kitünősége, október hó 4-én tartja esküvőjét a délvidék egyik legtekintélyesebb családjának, özvegy buziási Eisenstädter Lina urnó leányával, Márta kisasszonynyal.

— **Beszűntetett esónakázás.** Pancsováról írják: Ha a Duna vize kilépett a medréből és előntötte az elővesztéglőhöz vezető utat, a dunagőzhajózási társaság a városi állomásról csónakokkal szállította ki az utasokat az elővesztéglőnél megálló póstahajókra. Most ez a csónakázás megszűnik, még pedig azért, mert a társulat nem akarja többé magára venni a felelősséget.

— **Harcz a csendőrökkel.** Temesvárról írják, hogy Deliblat községben véres összeütközés történt a napokban a parasztok és csendőrök között, mely verekezésnek két ember esett áldozatul. A dolog úgy történt, hogy a nagy korcsmában már reggel óta itta a falu 2 rovott multu gazembere Steinf Póter és Andreits László a parasztság butitóját, a pálinkát. Velük ült még több más munkás ember is a faluból, kikkel kikezdett Steinf, ki nem egészen ismeretlen egyén a fegyházak köreiből; számtalanszor volt már büntetve súlyos testi sértés és gyilkossági kísérlet miatt. A verekezés azzal kezdődött, hogy egy Homonna nevű munkásnak a fejéhez csapta a sörös palaczkot. A megtámadott embert elborította a vér és kirohant a korcsmából, a gazemberek azonban elfogták és beakarták dobni a kutba. Véletlenül arra ment a deliblati csendőrök két legénye, kik észrevették, hogy mi készül odabenn. Berohantak az udvarra és kézzelfogható magyarzatokkal verték széjjel a kompániát. Ezeknek természetesen nem tetszett az idegen beavatkozás és kést ragadva, a csendőrökre vetették magukat. A derék legények védekeztek egy ideig, de végre is, mikor már látták, hogy a dolog komoly kezd lenni, lekapták a fegyvereiket és lőttek. Az egyik lővés Andreits Vaszát találta, Steinf életét pedig három bajonet-szúrás oltotta ki. Csakis ekkor adta meg magát a többi gazember, kiket azonnal vasra vertek. Az esetről sürgönyileg értesítették a szegedi kerületi és temesvári szárnyparancsnokságot.

— **Katonai lóvásárok.** A hadsereg ló szükségletének fedezése végett Glogonban október hó 11-én és Mramorákon f. évi október hó 7-én katonai lóvásár fog tartatni. Ezen vásárokon a kiküldött katonai bizottság az elővezetett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyeket katonai célokra alkalmasnak fog találni. Minthogy a főczél az, hogy a hadsereg részére minden közvetítés nélkül a tenyésztőkől vétessenek meg a lovak, figyelmeztetjük a tenyésztőket, hogy teljes bizalommal vezessék elő katonai célokra alkalmas lovaikat és tulzott árak követelésével ne tegyék lehetetlenné a megvételt. Alkalmas minden szilárd testalkatú, jó mozgást és kitartást ígérő, katonai használatot gátló hibával nem bíró 4-7 éves, legalább 158 cm. magas ló. A 7 évet már meghaladott lovak semmi esetre sem vétetnek meg.

— **A hírlapirodalom köréből.** A „Magyar Figaro“ Márkus József elmés hetilapja szerkesztőt oszerít. A következő számtól kezdve Heltai Jenő, a fiatal irógenerációnak ez a szimpatikus nagy tehetségű tagja fogja szerkeszteni.

— **A kerékpározás hatása.** A Figaro egybegyűjtötte a kerékpár-sportnak a mai napig megállapított hatásait. — Fizikai hatása: Új nemzedék támad, izmos térdekkel, erős lábikrákkal, széles mellkassal. Nem lesznek többé szűkmellű, tulhízott, görbelábú emberek. E helyett persze félt, hogy a gerincz elgörbülése, a szélhűdés annál gyakrabban fog mutatkozni. — Erkölcsi hatása: Itt igenis sok a feltevés. Azt állítják, hogy ez a sport fejleszti a testvérség érzetét, ez alkalmas ad a theologiai erények harmadikának gyakorlására. Tényleg megtörtént a minapiban egy kerékpárossal, hogy az országuton felkerlte egy társa, kölcsönözne neki szivattyút gummikerekeinek feldagasztására; ez alkalommal eltörte a szivattyút, köszönt és tovább robogott. Egy bölcsész a kerékpárt a legszüesebb gépnek nevezte el. Okoskodása a következő: A kerékpározás arra kényszeríti a nőket, hogy rövidebbre szabják szoknyáikat vagy pedig térdnadrágot viseljenek. Ezzel megszűnik az a kihívó, pikáns viselet, a mely a szoknya felemelésével járt együtt. Megszoktatja szemünket arra, hogy hihetetlen nézzük azt, a mit ez előtt talán tulságos érdeklődéssel néztünk; ma holnap nem lesz férfi, aki esős időben, a nátha veszélyével is dacolva, csak azért ment sétálni, hogy piciny női lába-

kat lásson. — **Esztetikai hatása:** Az örök nőieség új formája kínálkozik a fényképészeknek, szobrászoknak, festőknek. Örömmel, vagy bánattal fogadjuk bár, de mindenesetre tény és kár volna ellene lázadni. — **Gazdasági hivatása:** Az országutak mentén ismét korcsmák támadnak. A potrohos gazda, az udvarias pinczérleány vendégszeretettel fogadja a kerekas lovat, mint azt a vig operettekben a régi jó időkbéli lovasokkal és lovakkal még mindig teszik. Bizonyos elhagyatott tájak, melyek még az utazó kereskedők által is elhanyagoltattak, ismét keresetteké válnak. A gyors kerék erővel decentralizál. **Zoologia hatása.** A ló, mely ezentúl feleslegessé és megvetett állattá válik, eltűnik.

Irodalom és művészet.

* **Uj Idők.** Az Uj Idők e heti száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Első lapját Pósa Lajos, Vaskapu című szép költeménye díszíti, utána jön Herczeg Ferencz elbeszélése, Naca és Yvette czimen. Elbeszélést irt bele Bródy Sándor és Szomaházy István is, az előbbi Don Juan bucsuja, az utóbbi Szent Péter és a Charon cónakja czimvel. Tábori Róbert új regényt kezd ebben a füzetben, amelynek czime a Negyvenéves férfi. Szép és szines czikkben ismerteti Kemechey Jenő a Vaskaput, e ozikket négy kép illusztrálja. Aktuális képeken kívül Róna József szobrának, a fejedelmi billikomoknak, a soproni Széchenyi szobornak kép mását találjuk benne, valamint egy eredeti kompozíciót az Őszt, amelyet Neogrady rajzolt. Az Uj Idők most új negyedébe lép. Előfizetési ára évnegyedenként 2 forint. Kiadja Singer és Wolfner (Andrássy ut 10.)

* **A „Magyarország“** ma kétségtelenül egyike a legolvasottabb politikai napilapoknak. Pályája a folytonos emelkedés útja volt s ma már nemcsak mint hírlap áll a legelőkelőbbek között, hanem igazi politikai tényezővé is lett, amely nemcsak leírja, hanem irányozza is az események folyását. Hírszolgálatát kitűnő és felhasználja a modern technika minden eszközét. Tárcaaróvatát a legkiválóbb írók töltik be, a kik a magyar életről írnak magyarul, magyar szellemben. A „Magyarország“ ezentúl is az lesz ami volt, oly ujság a mely napról-napra fokozottabb mértékben elégti ki az olvasó közönség igényeit. Kezesség erre a szerkesztőség, melynek élén Holló Lajos főszerkesztő, Inczedy László h. szerkesztő és Bartha Miklós fümunkatárs állanak. Hogy pedig az ujság pontosan minden más napilapot jóval megelőzve jusson az olvasó közönség kezébe, arra garancia a kitűnően szervezett kiadóhivatal. Előfizetési ára egész évre 14 frt, a kiadóhivatalba Budapest, VIII. ker. Sándor-utca 2. sz. címzendő.

Legujabb hírek.

Nem lesz választás.

Budapest, szept. 28. A „B. H.“ szerint mégis csak februárig kell a türelmetlen választóknak és korteseknek várniok. Nevezett lap biztos forrásból véli tudni, hogy illetékes helyen elejtették a nevbem választások eszméjét.

A budapesti polgármester képviselősége.

Budapest, szept. 28. Kamermayer Károly, a székes főváros polgármestere egy nálá járt deputációnak kijelentette, hogy a legközelebbi városi közgyűlésen lemond a polgármesteri állásról és elfogadja a belvárosi, neki fölajánlott jelöltséget, még pedig pártonkívüli programmal.

A Klapka-szobor leleplezése.

Komárom, szept. 28. A Klapka-szobor leleplezése a jövő hónapban lesz Komárom városában, mely ugyanakkor ünnepli a millénniumot.

Táviratok.

Királyunk Romániában.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ er. távirata.) Ő Felsége Ferencz József király tegnap óta vendége a román királynak. Pontban fél négykor robogott be a vonat a bukaresti állomásra.

Királyunkat és a román királyt itt várta Erzsébet román királyné, a román trónörökös pár, a szász-kóburg-góthai herczeg és kíséreteik.

Királyunk most a román király és királyné kíséretében ellépett a diszörtség arcvonala előtt, aztán bevonult az udvari váróterembe, a hol Románia notabilitásai-ból álló fényes társaság már várta a felséges vendéget.

A hatóságok bemutatása után a felségek diszes udvari fogatokra szálltak és a páratlanul fényes menet, a pazar pompával díszített utcákon és a diadalkapuk egész sora alatt elhaladva, ért fel öt órakor a királyi palota elé.

Este 7 órakor udvari diszebéd volt, amelyen a felségek kíséretén kívül az osztrák-magyar követség tagjai, a német követ, a miniszterek, a romániai törvényhozó testületek elnökei és alelnökei, a volt román miniszterek és tábornokok, valamint a hatóságok fejei is részt vettek. Az ebéden a román király meleghangu beszédben köszöntötte fel királyunkat.

Este 9 órakor pedig az első hadtest zenekarainak takarodója volt.

A kőbányai sertés-piacz.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok ma tartotta rendes évi közgyűlést. Ez alkalommal a csarnok választmánya beható jelentést terjesztett elő a csarnok tevékenységéről és a sertés-kereskedelem viszonyairól. A jelentés hangja mély elkeseredéssel konstata, hogy a székesfővárosi hatóság indolenciájával egészen elhanyagolja Kőbányát, olyannyira, hogy a sertésvesz daczára Kőbánya másfél év óta sem tud kellő mennyiségű vizet kapni. Végül közli a jelentés a kőbányai sertés-forgalmat, melynek adatai az előző évekkel szemben (rettentő hanyatlás képét adják).

Rendes viszonyok között ugyanis évenként 750-800.000 drb sertés érkezik Kőbányára s ugyanennyi megy is tovább onnan; a jelentés évében (1895. szeptember-1896. augusztus) pedig mindössze 58.569 darab sertés érkezett és 85.949 darab szállított el. Az év végén pedig mindössze 2630 drbnyi állat-állomány maradt az óriási szállásokban.

Legujabb divatu kerékpároponyeg watirozva vagy ködmönbélléssel a legolcsóbban kapható Kovács Gedeonnál, nődivatterem Nagy-Becskerekon.

Hirdetések.

5462. szám. b. 896.

Bánlakai főszolgabírótól.

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye bánlakai járásba kebelezett Kanak községben megüresedett szülészeti állomás üresedésbe jött, arra ezennel pályázat nyitattik. Felhivatnak a pályázni kívánók, miszerint az 1883. évi I. t. cz. 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeket alólirt főszolgabíróhoz folyó évi október hó 15-ig annál is inkább adják be, mert később érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Ezen állomás javadalmozása a következő:

Évi készpénzfizetés 100 frt és 1 frt szüléseknel való segédkezésért.

Bánlak, 1896. évi szeptember hó 25-én.
Botka Béla,
főszolgabíró.

8702. tkvi. sz. 1896.

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Penyivrág Gyuricza, Penyivrág Alexa és Mojszin Sztankóné szül. Penyivrág Miléna, ugyis, mint néh. Petrovity Milityné szül. Penyivrág Draginya örökösei melenczei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1007 frt 5 1/2 kr iránti végrehajtási ügyében a területen levő Melencze község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. a melenczei 418. sz. tjkvben A. II. 1—3. sorsz. 2337., 2370 és 7091. hrsz. alatt foglalt szántóknak fennevezett végrehajtást szenvedőket illető 1/4-od része a kir. kincstár javára feljegyzett tulajdoni igény sérelme nélkül 659 frt kikiáltási árban 1896. évi október hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor Melencze községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6 százalék kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbíró telekkönyvi irattárában és Melencze község előljárási irattáránál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1896. évi szept. hó 11-én.

S z a b ó,
kir. aljbíró.

904-1-1

7487. szám tkvi 1896.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak Raskov Nikola, Raskov Jóva és Raskov Gyuricza szerb-elleméri lakos végrehajtást szenvedők elleni 142 frt 43 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő szerb-elleméri 336. sz. tjkvben 788—790. hrsz. 340. ö. i. sz. ház 1200 □ öl beltelekkel 160 frt és 2060. 2911 hrsz. □ öl szőlő 208 frt kikiáltási árban 1896. évi október hó 16-ik napján d. e. 10 órájkor Szerb-Ellemér községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígértet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 16 frtot és 20 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1. 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tvszék mint tkvi hatóság irattárában s szerb-ellemér községelőljárási irattáránál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tvszék tkvi hatóságnál, 1896. évi július hó 25-ik napján.

Hniczky,
kir. tvszéki bíró.

902-1.1

21 szám. 1896.

Bresztováci állami iskolai elnöksége.

Hirdetmény.

A Torontál-Bresztováci állami elemi iskola épületeken 29 drb. ablakredőny beszerzése tekintetében a pályázat ezennel kiíratik.

Felhivatnak mindazok, kik a szállítást elvállalni akarják, hogy a mintákkal ellátott kérvényeket alólirt elnökséghez folyó hó 30 ig okvetlen benyujtsák, mivel később érkezett ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Bresztovácson, 1896. évi szeptember hó 25-én.

Ivánovits
gond., elnök.

913-3.1

7487. tkvi szám. 1896.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Popovics Arsza és Szósza nagybecskereki lakosok végrehajtást szenvedők elleni 320 frt 79 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő nagybecskereki 2482. sz. tjkvben 2542/b. hrsz. alatt foglalt 285 □-ölnyi ház hely 743 frt kikiáltási árban 1896. évi október hó 19. napján d. e. 10 órájkor ezen kir. tvszék tkvi helyiségében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígértet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 74 frt készpénzben vagy az 1881. évi LX. 30 krt t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s N.-Becskek város tanácsánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1896. évi augusztus hó 4-én.

Hniczky,
kir. tvszéki bíró.

903-1.1

Férfi ruhák legnagyobb választékban, 8 frt-tól 25 frtig, minden darabon nyomtatott szabott áruk. Kovács Gedeon, Nagy-Becskek, legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás.

823a-17.4

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a modern kor igényeinek megfelelő módon berendezett

javitó-műhelyünk

mindennemű

gazdasági és egyéb iparigépek és gépészeti berendezések

szakszerű és jutányos javítását és helyreállítását elvállalja.

Bővebb felvilágosításokkal az alólirt üzletgazgatóság vagy a műhelyfőnökség készséggel szolgál.

Az üzletgazgatóság.

858-r.4